

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Sabola a soudců Mgr. Jana Ferneckého a Mgr. Martina Lachmanna v právní věci

žalobců: a) Ing. V. P.
b) Mgr. D. P.
oba bytem X

zastoupení advokátkou JUDr. Ing. Evou Radovou
sídlem Na Příkopě 988/31, Praha 1

proti
žalovanému: Magistrát hlavního města Prahy
sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 12. 2020, č. j. MHMP 1862390/2020, sp. zn. S-MHMP 1134244/2020/STR, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 13. 1. 2021, č. j. MHMP 38341/2021

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 12. 2020, č. j. MHMP 1862390/2020, sp. zn. S-MHMP 1134244/2020/STR, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 13. 1. 2021, č. j. MHMP 38341/2021, **se zrušuje** a věc se žalovanému vrací k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 30 809 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobců, JUDr. Ing. Evy Radové, advokátky.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobci se podanou žalobou domáhali zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „**napadené rozhodnutí**“), kterým bylo zamítnuto jejich odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 12, Odboru výstavby (dále též „**stavební úřad**“) ze dne 3. 6. 2019, č. j. P12 4994/2019 OVY (dále též „**prvostupňové rozhodnutí**“). Tím stavební úřad podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**stavební zákon**“), nařídil odstranění stavby plotu o délce cca 42 metrů na pozemku par. č. XA, v k. ú. P. V napadeném rozhodnutí bylo omylem uvedeno parc. č. XB, jež bylo opraveno opravným rozhodnutím.

II. Napadené rozhodnutí

2. V napadeném rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval dosavadní průběh správního řízení. Uvedl, že odstranění stavby plotu bylo nařízeno z důvodu, že na pozemku parc. č. XA ani na pozemku parc. č. XC (z něhož byl pozemek parc. č. XA oddělen) vše k. ú. P., nebyla dosud žádná stavba nikdy povolena. Pozemek parc. č. XA totiž nebyl uveden v textu stavebního povolení ze dne 20. 4. 1998, č. j. 5027/98/So-P/Ba/03/SP (pozn. soudu: stavební povolení na výstavbu rodinného domu žalobců; dále rovněž jen „**stavební povolení**“) a rovněž absentoval v textu kolaudačního rozhodnutí ze dne 24. 11. 1999, č. j. 6803/99/So-P/Ma/02-KR (rovněž jen „**kolaudační rozhodnutí**“) – obě rozhodnutí vydána Místním úřadem Praha-Libuš.
3. K odvolací námitce žalobců, dle níž byla stavba plotu povolena a následně zkolaudována, přičemž jen chybným vytyčením se stavba plotu posunula mimo pozemek parc. č. XD, žalovaný uvedl, že povinnost vytyčení pozemku je na straně stavebníků. Dodal, že na základě kolaudačního rozhodnutí bylo povoleno užívání stavby na pozemku parc. č. XD v k. ú. P. Pozemek parc. č. XC, na nějž byla stavba plotu posunuta a ze kterého byl později oddělen pozemek parc. č. XA (následně odkoupený žalobci na základě kupní smlouvy ze dne 4. 2. 2008), není uveden ve stavebním povolení ani kolaudačním rozhodnutí. Skutečnost, že žalobci koupili pozemek parc. č. XA, nemá vliv na to, že stavba plotu nebyla povolena na jiném pozemku, než parc. č. XD.
4. K další námitce, dle níž měl stavební úřad v kontrolním protokolu ze dne 4. 5. 2010 (dále jen „**kontrolní protokol**“) uvést, že je „*vše v pořádku a nebude nařizováno odstranění stavby*“, žalovaný konstatoval, že stavební úřad ve zmíněném protokolu pouze přeškrtl možnost „*bude zahájeno řízení podle § 129 stavebního zákona*“, přičemž k tomu nebylo dále nic uvedeno. Dle žalovaného se jednalo o pochybení, které nemá vliv na skutečnost, že stavba plotu je postavena na pozemku, na kterém nebyla povolena ani zkolaudována. K tomu žalovaný dodal, že žalobci byli několikrát poučeni o možnosti požádat o dodatečné povolení stavby, což neučinili.
5. Žalovaný dále nevešel ani na námitku, že žalobci a) nebylo doručeno oznámení o zahájení řízení a nařízení ústního jednání. Uvedl, že žalobce a) nenamítal neplatnost doručení

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

písemnosti a kromě toho byl s obsahem nepřevzaté zásilky seznámen s ohledem na to, že společně s manželkou, žalobkyní b), udělil plnou moc své zástupkyni, která se následně dostavila na ústní jednání.

6. K absenci kupní smlouvy ze dne 5. 2. 2008 a kontrolního protokolu ve správním spise žalovaný uvedl, že uvedené dokumenty skutečně nebyly součástí správního spisu ke dni 13. 11. 2018. Důvodem byla skutečnost, že byly žalobci doloženy až při ústním jednání právě dne 13. 11. 2018. Nadále pak byly ve správním spise vedeny pod č. l. 30-39 a stavební úřad s nimi byl seznámen při vydání svého rozhodnutí.
7. Žalovaný se dále zabýval námitkou, dle níž došlo k porušení zásady *ne bis in idem*, neboť dle kontrolního protokolu měla být stavba plotu shledána jako souladná se stavebním povolením a kolaudačním rozhodnutím. Žalovaný shledal, že kontrolní protokol není správní akt, nýbrž dokumentační úkon, ve kterém kontrolní orgán zaznamenává především zjištěný skutkový stav, případně též důkazy k jeho prokázání. Stěžejní tak dle žalovaného je stavební povolení a kolaudační rozhodnutí, které se vztahují jen na pozemek parc. č. XD.
8. Námitku stran nepříznivého postupu vůči žalobcům, kteří jsou v dané lokalitě aktivní (např. v řízení o odstranění stavby skladové haly), neshledal žalovaný jako důvodnou. Dle žalovaného je předmětem řízení odstranění stavby plotu a nikoliv odstranění stavby skladové haly. Podle žalovaného se jedná pouze o spekulaci žalobců. Žalovaný dále uvedl, že o námitce podjatosti vůči E. T., pracovníku odboru výstavby Úřadu městské části Praha 12, bylo rozhodnuto dne 28. 11. 2018 tak, že pracovník není vyloučen z předmětného řízení. V. C., proti kterému žalobci rovněž namítali podjatost, není dle žalovaného nadále pracovníkem stavebního úřadu, proto nebylo možné rozhodnout o jeho podjatosti.

III. Žaloba

9. V podané žalobě nejprve žalobci uvedli, že jsou vlastníky stavby plotu, jejíž umístění a výstavba byly povoleny ve sloučeném územním a stavebním řízení v rámci výstavby rodinného domu. Z důvodu nepřesného zaměření stavby plotu v terénu došlo k mírnému posunutí stavby plotu třetí osobou mimo hranice pozemku parc. č. XD. Poté, co se žalobci o pochybení dozvěděli, uzavřeli kupní smlouvu s vlastníkem pozemku parc. č. XC, kterým bylo hl. m. Praha (ve správě Městské části Praha-Libuš) o koupi pozemku parc. č. XA, který byl z původního pozemku vydělen a na který část stavby plotu přesahovala. Žalobci uvedli, že nejpozději od tohoto okamžiku přestala být stavba plotu stavbou realizovanou na cizím pozemku. Zároveň se dle žalobců jedná o stavbu, jejíž realizace byla povolena na základě stavebního povolení a její užívání bylo schváleno kolaudačním rozhodnutím.
10. Žalobci dále uvedli, že v květnu 2010 byla stavebním úřadem provedena kontrola na místě, jejímž předmětem bylo chybné vytyčení stavby rodinného domu a oplocení. Dle kontrolního protokolu stavební úřad žalobce nevyzval k nápravě, informoval žalobce, že nezahájí řízení dle § 129 stavebního zákona a že stavba plotu je v souladu se stavebním povolením a užívání stavby je v souladu s kolaudačním rozhodnutím. Dle žalobců tak vzal stavební úřad v rámci kontrolní prohlídky odchylku plotu od projektové dokumentace na vědomí, považoval ji za nepodstatnou a upravené vytyčení zanesl do výkresu skutečného provedení stavby. I přes výše uvedené ovšem v roce 2018 zahájil řízení o odstranění stavby plotu. Závěry správních orgánů ignorují, že bylo pro danou stavbu vydáno stavební povolení, a jsou v přímém rozporu se závěry kontrolního protokolu. Dle žalobců se žalovaný nezabýval tím, že kontrolní protokol výslovně uvádí, že „stavba je v souladu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

s *povolením stavebního úřadu*“ a *„užívání stavby je v souladu s povolením stavebního úřadu“*. Napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Dále je rovněž v rozporu s obsahem správního spisu, jelikož žalovaný z existence stavebního povolení, kolaudačního rozhodnutí a kontrolního protokolu neučinil žádné závěry.

11. Žalobci rovněž namítali nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nesrozumitelnost. Pokud byla stavba povolena a v rámci jejího provádění došlo k chybnému vytyčení, může jít – dle závažnosti odchylky – nanejvýš o stavbu provedenou v rozporu s vydaným povolením, nikoliv ale o stavbu realizovanou od počátku bez povolení. Odůvodnění napadeného rozhodnutí tak dle žalobců nepodává smysluplné vysvětlení výroku, proto je nesrozumitelné.
12. Žalobci též nesouhlasili s tím, že jim žalovaný kladl k tíži, že nepožádali o dodatečné povolení stavby. Nezohlednil totiž existenci kontrolního protokolu a dobrou víru žalobců v závěry z něj vyplývající a rovněž existenci územního systému ekologické stability na dotčených pozemcích v podobě „Lokálního biokoridoru L4/276-P.“ (rovněž jen „**ÚSES P.**“). Z důvodu existence územního systému ekologické stability je umísťování staveb omezeno jen na příčné přechody inženýrských sítí a dopravních staveb. Uvedených omezení si musely být správní orgány vědomy, byly si tedy vědomy toho, že od roku 2005 by stavbu plotu nebylo možné dodatečně povolit.
13. Žalovaný podle žalobců postupoval rovněž v rozporu s § 2 odst. 4 správního řádu. Kontrolním protokolem bylo dle jejich názoru postaveno na jisto, že stavba rodinného domu, včetně oplocení, byla umístěna v souladu se stavebním povolením a kolaudačním rozhodnutím. Žalobci považují kontrolní protokol za deklaratorní správní akt, kterým správní orgán závazně posoudil charakter odchylky jako nepodstatné a schválil ji. I dle vyjádření JUDr. K., nyní veřejného ochránce práv, týkajícího se postupu stavebního úřadu ve věci odstranění stavby plotu, bylo uzavřeno, že *„dle doložených dokladů je patrné, že stavební úřad konstatoval, že se jedná o stavby provedené v souladu se schválenou projektovou dokumentací a povolil jejich užívání“*. Žalobci přitom shrnuli, že skutečné umístění stavby plotu se odchyluje od projektové dokumentace jen nepatrně, k chybnému umístění stavby došlo v důsledku chybného zaměření, nikoliv vinou žalobců. Žalovaný se kromě toho nevypořádal s judikaturou poukazující na význam právní jistoty a předvídatelnosti postupu orgánů veřejné správy – odstranění stavby by představovalo nezákonný zásah do práv žalobců nabytých v dobré víře.
14. Žalobci rovněž namítali porušení ustanovení o řízení. Žalobci a) totiž nebylo doručeno oznámení o zahájení řízení o odstranění stavby plotu a nařízení ústního jednání. O oznámení se žalobce a) dozvěděl zprostředkovaně od své manželky, která jej obdržela 27. 10. 2018. Navíc stavební úřad nevyhověl žádosti žalobců o odložení ústního jednání, přestože žalobci byli v zahraničí.
15. Při oznámení o zahájení řízení si navíc stavební úřad nezajistil kontrolní protokol, přestože o něm věděl, ale zcela účelově jej jako důkaz do spisu nezařadil. Ve spisu nebyl protokol ani poté, co ho žalobci prostřednictvím svého zástupce stavebnímu úřadu předali na ústním jednání. Při nahlédnutí do spisu dne 20. 2. 2019 bylo zjištěno, že ve správním spise naopak chybí protokol o ústním jednání ze dne 13. 11. 2018.
16. Postup stavebního úřadu označili žalobci za šikanózní a namítali, že se správní orgány dostatečně nezabývaly jejich námitkou podjatosti úředních osob Ing. V. C. a JUDr. E. T. Dle žalobců existoval mezi těmito úředními osobami a žalobci nežádoucí vztah, který

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

dovodili z nestandardního jednání a postupu úředních osob (např. neodložení ústního jednání) a v jiném řízení o odstranění skladové haly. Nepřátelský postoj Ing. C. a jeho zájem na určitém vyřízení věci je zjevný rovněž z jeho výpovědi před soudem v řízení na ochranu osobnosti vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 4, sp. zn. 16 C 113/2016. Žalobci doplnili, že přes negativní výroky Ing. C. dal soud za pravdu žalobcům, neboť dospěl k závěru, že jejich dům nebyl postaven a umístěn v rozporu s tehdy platným územním plánem. Co se týče JUDr. E. T., vyplývá jeho podjatost ze vztahu přímé podřízenosti Ing. C.

IV. Vyjádření žalovaného

17. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na své argumentaci. Uvedl, že na základě stavebního povolení byla stavba povolena na pozemku parc. č. XD v k. ú. P., nikoliv na sousední parcele č. XC. Žalovaný dále odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle níž je v rámci řízení o odstranění stavby podstatné pouze to, zda byla stavba provedena bez rozhodnutí či opatření vyžadovaného stavebním úřadem. Princip proporcionality je naopak na místě uplatnit až v řízení o dodatečném povolení stavby. Jelikož žalobci nepodali žádost o dodatečné stavební povolení, nelze hodnotit otázku, zda by stavbu bylo možné dodatečně povolit, či nikoliv.
18. S obsahem nepřevzaté zásilky byl žalobce a) seznámen, neboť společně s manželkou udělil plnou moc své zástupkyni, která se následně dostavila na ústní jednání. Žalovaný dodal, že nebylo povinností stavebního úřadu odložit ústní jednání a navíc byla ústního jednání přítomna zástupkyně žalobců. Přestože kupní smlouva a kontrolní protokol nebyly původně založeny ve správním spise, při vydání napadeného rozhodnutí byly jeho součástí a stavební úřad i žalovaný byly s dokumenty seznámeni. Co se týče námítky podjatosti vůči JUDr. E. T., bylo o ní rozhodnuto v samostatném řízení, tak, že nebyl z řízení vyloučen. Proti tomuto rozhodnutí nebylo podáno odvolání.

V. Doplnění žaloby

19. V podání ze dne 6. 12. 2021 žalobci uvedli, že žalovaný nezohlednil požadavek na přiměřenost zásahu správního orgánu do práv dotčených osob, čímž porušil § 2 odst. 3 správního řádu. Přiměřenost zohlednil i Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 5. 2020, sp. zn. I. ÚS 1956/19. Dle žalobců Ústavní soud akcentoval povinnost správních orgánů nepostupovat i v řízení o odstranění stavby ryze formalisticky. Podle nich je nezbytné, aby správní orgán uvážil, zda odstranění stavby nebylo za daných okolností nepřiměřeným zásahem. Dle žalobců přitom jejich stavba plotu nezpůsobuje újmu jiným osobám či právem chráněným zájmům. K tomu pak dodali, že stavba plotu byla postavena na základě existujícího stavebního povolení, byla řádně užívána na základě kolaudačního rozhodnutí, žalobci pozemek, na nějž stavba přesáhla, odkoupili, stavba stojí více než 20 let bez problémů, stavba plotu stojí ve svahu u komunikace, čímž tento svah zpevňuje; v důsledku vyhlášení ÚSES by jinak žalobci nemohli část pozemku fakticky oplotit.
20. Žalobci v této souvislosti zopakovali, že jednali v dobré víře ve správnost závěrů uvedených v kontrolním protokolu. Stavební zákon účinný v době vydání protokolu umožňoval v případě odchylek stavby od stavebního povolení či ověřené projektové dokumentace jejich vyřízení postupem podle § 118 stavebního zákona. Pokud již byla změna stavby oproti projektové dokumentaci provedena, umožňoval stavební zákon tuto odchylku legalizovat podle § 121 stavebního zákona. Dle žalobců tak byla zjištěná odchylka tímto postupem analogicky schválena.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

21. V dalším doplnění žaloby podáním ze dne 7. 2. 2022 pak doplnili, že význam jejich soukromého zájmu a nedostatečnost veřejného zájmu na odstranění plotu dokládá i potřeba oddělení pozemku za účelem ochrany soukromí a bezpečnosti. V tomto ohledu poukázali na to, že v nedávné době vnikla na pozemek žalobců osoba pronásledovaná Policií ČR, která se ukryla na zahradě.

VI. Jednání ve věci

22. Na ústním jednání konaném dne 14. 2. 2022 soud nejprve rekapituloval podstatný obsah soudního a správního spisu, poté strany přednesly svou argumentaci. Zástupkyně žalobců akcentovala jednak otázku zjevné nepřiměřenosti odstranění plotu z pohledu zásahu do vlastnického práva žalobců a dále okolnosti, jež řízení o odstranění stavby předcházely. Uvedla, že stavba domu, vč. oplocení, byla postavena v souladu s tehdy platnou územně plánovací dokumentací, ve stabilizovaném území a na základě řádného stavebního povolení. ÚSES P. byl zřízen až v roce 2005, přičemž byl zároveň nepřesně graficky vyznačen tak, že zasahuje i do původního pozemku žalobců. Zdůraznila rovněž, že k posunutí plotu došlo neúmyslně a zcela bez vědomí žalobců.
23. Zástupkyně žalobců dále poukázala na postup stavebního úřadu během kontroly stavby uskutečněné v roce 2010, jež byla zaměřena přímo na otázku posunutí stavby oplocení na jiný pozemek a jež neshledala rozpor s vydaným stavebním povolením, odůvodňující zahájení řízení o odstranění stavby. Naopak v rámci kontrolní prohlídky došlo k zakreslení posunutí plotu do dokumentace skutečného provedení stavby, čímž byla odchylka v umístění plotu schválena. Žalobci proto měli celou věc za vyřešenu, protože dále neusilovali o legalizaci stavby. Přesto po 8 letech stavební úřad zahájil řízení o odstranění stavby. Zástupkyně žalobců v tomto směru též podrobně popsala veřejně prospěšné aktivity žalobců. Uvedla, že žalobkyně b) je předsedkyně spolku Stromy, který stál za zřízením ÚSES P. a snažil se o zvelebení lokality i výsadbou stromů. Později žalobci brojili i proti stavbě nedaleké skladové haly, kdy se dostali do sporu s manželi P.; k těm je přitom stavební úřad na rozdíl od žalobců vstřícný. V souvislosti s těmito aktivitami byli žalobci nařčeni ze stavby domu a oplocení v rozporu s územním plánem. Oprávněná úřední osoba stavebního úřadu (Ing. C.) pak v tomto směru zaujatě vypovídala i v civilním řízení o žalobě žalobkyně b) na ochranu osobnosti vůči manželům P. a nepřipustně předjímal, že stavba žalobců bude odstraněna. Zástupkyně žalobců poukázala i na účelový postup městské části Praha-Libuš a skutečnost, že státní tajemník městské části se stal před zahájením řízení o odstranění stavby státním tajemníkem na Městské části Praha 12, a tedy i nadřízeným pracovníků stavebního úřadu.
24. K dotazu soudu pak žalobkyně uvedla, že posunutí oplocení na původní pozemek nebude jednoduché i kvůli přítomnosti čističky odpadních vod u domu. Zdůraznila též, že o dodatečné povolení žalobci nežádali jednak kvůli existenci ÚSES a také pro zjevně účelový postup stavebního úřadu, kdy neočekávali dodatečné povolení stavby, jak byli dopředu informováni. K dotazu stran okolností vedoucích k uskutečnění kontrolní prohlídky v roce 2010 zástupkyně popsala, že tato prohlídka byla nařízena po zjištění posunutí stavby oplocení a informaci Městské části Praha-Libuš, že se stavba oplocení na daném pozemku nachází v rozporu s existencí biokoridoru. Zástupkyně upozornila též na to, že dle sdělení projektantky ÚSES byl projekt biokoridoru zpracován až v roce 2001, přičemž bylo vycházeno z hranic stávajících staveb v terénu.

25. Žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí, zdůraznil, že jiná řízení nejsou předmětem rozhodování soudu a poukázal na to, že žalobci nepodali žádost o dodatečné povolení stavby, když výsledek takového řízení nelze vůbec předjímat.
26. Nad rámec obsahu správního spisu, jímž se dle ustálené rozhodovací praxe samostatně nedokazuje, soud k důkazu provedl některé listiny předložené společně se žalobou, konkrétně vyjádření zástupce Veřejné ochránkyně práv JUDr. S. K. z 30. 7. 2019, dále protokol o ústním jednání (výslechu Ing. C.) u Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 6. 2. 2018 (řízení sp. zn. 16 C 113/2016), vyjádření stavebního úřadu ze dne 11. 10. 2017 do tohoto civilního řízení a fotografie oplocení, které zachycují části stavby plotu, části zahrady, rodinného domu a pozemní komunikace.
27. Soud dále k důkazu provedl listiny předložené zástupkyni žalobců – informaci Městské části Praha-Libuš ze dne 10. 12. 2009 upozorňující na stavbu oplocení na pozemku parc. č. XA, výzvu stavebního úřadu žalobcům k účasti na kontrolní prohlídce na stavbě oplocení ze dne 12. 4. 2010 a vyjádření projektantky ÚSES Ing. Š. ze dne 20. 4. 2010.
28. Kromě toho žalobci k důkazu navrhovali odpověď na žádost o informace stran toho, zda existuje stavební povolení na oplocení pozemku, z čehož mělo vyplývat, že stavební úřad v řízení o odstranění stavby disponoval kontrolním protokolem. Tato skutečnost ovšem fakticky nebyla sporná, proto tento důkaz soud neprovedl.

VII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

29. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými a že splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná**.
30. V logice soudního přezkumu se musel soud v první řadě zabývat namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. Vady nepřezkoumatelnosti, ať již pro nesrozumitelnost či pro nedostatek důvodů, soud neshledal. Z napadeného rozhodnutí jasně vyplývají důvody pro nařízení odstranění stavby plotu. Dle žalovaného nebylo vydáno pro stavbu plotu na parcele č. XA, k. ú. P. žádné rozhodnutí nebo opatření, neboť stavební povolení a kolaudační rozhodnutí byly vydány pouze pro parcelu č. XD, k. ú. P. Napadené rozhodnutí není rovněž nesrozumitelné, jelikož obsahuje všechny zákonné náležitosti, je zřejmé, o jaké věci a jak bylo rozhodnuto, výrok odpovídá odůvodnění. Ze žalobní argumentace naopak vyplývá, že i žalobcům jsou zřejmé důvody odstranění stavby plotu a svými námitkami brojí proti jeho zákonnosti.
31. Soud se proto zaměřil na posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí ve světle uplatněných žalobních námitek.

VII.A Přiměřenost rozhodnutí o odstranění stavby

/dobrá víra a akceptace posunutí stavby jako nepodstatné odchylky/

32. Žalobci namítali, že stavba plotu byla realizována na základě stavebního povolení a užívána na základě kolaudačního rozhodnutí. Posunutí stavby plotu na parcelu č. XA (původně parc. č. XC) k. ú. P., kterou následně odkoupili, bylo dle jejich názoru nepodstatnou odchylkou, kterou stavební úřad schválil analogicky podle § 121 stavebního zákona v rámci kontrolního protokolu z roku 2010. Žalobci uvedli, že měli dobrou víru v závěry

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

kontrolního protokolu, dle nějž stavební úřad neshledal nutnost zahájit řízení o odstranění stavby, a odstranění stavby by bylo nepřiměřeným zásahem do jejich vlastnických práv.

33. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona „(s)tavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazující anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.“

a)

34. Pro nařízení odstranění stavby bylo v první řadě podstatné, zda byl plot proveden bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazujícího anebo v rozporu s ním.
35. V tomto ohledu je třeba upozornit, že stavba plotu žalobců v době vydání stavebního povolení, jakož i v době vydání napadeného rozhodnutí vyžadovala opatření podle stavebního zákona. Původně (až do 31. 12. 2006) se podle § 55 odst. 2 písm. a) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v tehdy platném znění, pro umístění a stavbu oplocení jakožto drobné stavby nevyžadovalo územní rozhodnutí ani stavební povolení; postačilo ohlášení stavby (stavba vyžadovala opatření stavebního úřadu). Od 1. 1. 2007 byl vyžadovaným povolovacím aktem územní souhlas, ale pouze pro oplocení do výšky 1,8 m, které nehraničí s veřejně přístupnými pozemními komunikacemi a veřejným prostranstvím; pro oplocení vyšší než 1,8 m bylo nutné opatřit územní rozhodnutí a stavební povolení.
36. Po 2. 6. 2008 v souvislosti s novelou stavebního zákona č. 191/2008 Sb. obě omezující podmínky odpadly a územní rozhodnutí ani stavební povolení nebylo pro ploty vyšší než 1,8 m potřeba, platila však stále podmínka územního souhlasu. Od 1. 1. 2018 (v souvislosti s novelou č. 225/2017 Sb.) odpadla podmínka územního souhlasu pro oplocení do výšky 2 m, které nehraničí s veřejně přístupnými pozemními komunikacemi nebo s veřejným prostranstvím a které se nacházejí v zastavěném území či v zastavitelné ploše. Stavba plotu v projednávané věci nicméně hraničí s veřejně přístupnou pozemní komunikací na parc. č. XC, k. ú. P., proto i v době vydání napadeného rozhodnutí byl pro stavbu plotu potřeba územní souhlas. Správní orgány se proto správně zabývaly tím, zda nebyla stavba plotu na parcele č. XA postavena bez aktu stavebního úřadu, který by ji posoudil.
37. Ze správního spisu bylo přitom zjištěno, že stavebního povolení povolovalo stavbu označenou jako „stavba rodinného domu na pozemku parc. č. XD k. ú. P., ul. X, a to včetně [...] oplocení [...]“. Kolaudační rozhodnutí povolilo užívání stavby „rodinného domu na pozemku parc. č. XD k. ú. P., ul. X“, přičemž stavba domu zahrnovala i oplocení. Z uvedeného tedy jasně vyplývá, že stavba rodinného domu, a to včetně oplocení, byla povolena jenom a pouze na pozemku parc. č. XD k. ú. P., stejně jako bylo její užívání povoleno pouze ve vztahu k této parcele. Z kolaudačního rozhodnutí pak neplyne, že by bylo posunutí oplocení schváleno jako nepodstatná odchylka.
38. Stavba plotu na pozemku parc. č. XA v k. ú. P. tak původně povolena nebyla, stejně jako nebylo původně povoleno její užívání. V projednávané věci bylo přitom stavebním povolení vydáno po společném územním a stavebním řízení, kdy předmětem územního řízení je právě umístění stavby. Nelze proto tvrdit, že předmětem územního, stavebního i kolaudačního řízení je pouze samotná stavba (bez ohledu na její umístění), když právě územním rozhodnutím se schvaluje nebo zamítá návrh na umístění stavby na konkrétním pozemku.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

39. Správním orgánům lze tedy přisvědčit potud, že se formálně vzato jedná o stavbu nelegální. Na tomto závěru by přitom nic nezměnila ani případná změna náhledu na to, jestli jde o stavbu bez povolení nebo v rozporu s ním. Z hlediska předpokladů pro odstranění stavby je tato skutečnost irelevantní.

b)

40. Se správními orgány však již nelze souhlasit v tom, že v řízení o odstranění stavby se posuzuje toliko existence stavby postavené bez příslušného povolení (či v rozporu s ním). K tomu stavební úřad na str. 5 prvostupňového rozhodnutí konkrétně uvedl, že nemá jinou možnost, než buď nařídít odstranění nepovolené stavby, nebo ji dodatečně povolit. Rovněž žalovaný akcentoval, že žalobci nepodali žádost o dodatečné povolení stavby, přičemž odvolací námitky žalobců vypořádal s tím, že ani provedení kontrolní prohlídky v roce 2010 či odkoupení pozemku, na němž se stavba plotu nachází, nemění nic na tom, že stavba je postavena na pozemku, pro který nebyla povolena ani zkolaudována.
41. Charakterem řízení o odstranění stavby se ve své rozhodovací praxi několikrát zabýval Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 8. 2. 2019, č. j. 5 As 301/2017 - 74, taktéž v souvislosti se stavbou oplocení, vysvětlil, že „(v) řízení o odstranění stavby je stavební úřad oprávněn posuzovat pouze to, zda je stavba provedena bez rozhodnutí nebo opatření vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nabrazujícího anebo v rozporu s ním, a zda stavba nebyla dodatečně povolena. V tomto řízení stavební úřad nemá žádné diskreční oprávnění. V tomto řízení tak nejsou relevantní námitky, kterými stěžovatelé směřovali do řízení o dodatečném povolení stavby - např. tvrzená dobrá víra při realizaci stavby nebo námitka, že stavba není v rozporu s veřejným zájmem, nebrání provozu na komunikaci, či námitka, že se dílem stavba nachází na pozemku ve vlastnictví stěžovatelů.“
42. V pozdějším nálezu ze dne 12. 5. 2020, sp. zn. I. ÚS 1956/19, na který odkazovali žalobci, ovšem Ústavní soud shledal, že i v řízení o odstranění stavby je třeba posuzovat též případnou nepřiměřenost zásahu do vlastnického práva stavebníků. Ústavní soud uvedl následující: „Rozhodnutí stavebního úřadu o nařízení odstranění části stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), představuje nepřipustný zásah do ústavně zaručeného práva vlastnit majetek ve smyslu čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod za situace, kdy je odstranění části stavby zcela nepřiměřeným zásahem do vlastnického práva majitele a současně platí, že ponechání stavby v jejím stávajícím stavu nezasahuje do veřejného práva závažným způsobem, ani nezasahuje do práva jiných subjektů a nezabavuje jiné subjekty právní ochrany. Nepřiměřenost zásahu do vlastnického práva nastává zejména tehdy, kdy změnou hmotněprávní úpravy stavba jako celek spadá do tzv. volného režimu (nepodléhá žádnému veřejnoprávnímu povolení), kdy skutkové okolnosti případu svědčí o zcela marginálním překročení předpisů ze strany vlastníka, kdy v průběhu správního řízení vyjde dostatečně najevo, že práva jiných subjektů nejsou stavbou ve stávající podobě dotčena, příp. kdy různým postupem stavebního úřadu ve vztahu ke stavebníkům v obdobném postavení se stávající územní rozhodnutí stalo obsoletním.“ (pozn. podtržení doplněno zdejší soudem)
43. Ústavní soud v citovaném rozhodnutí poukázal na to, že § 2 odst. 3 správního řádu zakotvuje požadavek přiměřenosti zásahu orgánu veřejné správy do práv dotčených osob. Dovedil tedy, že stejně jako platí, že vlastnictví zavazuje vlastníka, je i omezení vlastnických práv prostřednictvím výkonu státní správy zrcadleným protějškem tohoto principu: samotný výkon státní správy je realizován za podmínek stanovených zákonem a

toliko v nezbytném rozsahu. Připomněl rovněž, že § 2 odst. 4 správního řádu dále zakotvuje požadavek, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu a bylo v souladu s veřejným zájmem. Podle Ústavního soudu je z hlediska přijatého (hmotněprávního) řešení nepřijatelná aplikace právní normy provedená mechanickým způsobem, a především způsobem prostým hodnot a úcty k lidskému jednatelci, jako se stalo v nyní projednávané věci.

44. Tato východiska jsou podle zdejšího soudu vysoce relevantní i pro posouzení nynější věci (jednalo se ostatně též o stavbu oplocení). Na tom nic nemění ani skutečnost, že případ řešený Ústavním soudem byl rámován především tou skutečností, že stavba plotu postavená v rozporu s příslušným povolením již v důsledku změny hmotněprávní úpravy nadále nevyžadovala veřejnoprávní povolení. Jak již soud zdůraznil výše, Ústavní soud výčet situací, za nichž je nutné mimořádně posuzovat i možnou nepřiměřenost odstranění stavby, uvedl toliko demonstrativně.

c)

45. V nyní projednávané věci musel soud přihlídnout v první řadě ke všem okolnostem provázejícím předmětnou stavbu oplocení a postup stavebního úřadu. Ze správního spisu vyplývá, že stavba domu vč. oplocení byla povolena již v roce 1998, její užívání pak v roce 1999. To aniž by bylo zřejmé, že došlo k chybnému zaměření stavby (a oplocení). Vzápětí poté, co žalobci chybné zaměření stavby a přesah oplocení na sousední pozemek zjistili (opak nebyl v řízení tvrzen ani prokázán), celou situaci řešili a příslušnou část pozemku – nyní pozemek parc. č. XA – od hlavního města Prahy, za nějž vystupovala Městská část Praha-Libuš, v roce 2008 odkoupili. Poté následovala v roce 2010 i kontrolní prohlídka stavby.
46. Dle kontrolního protokolu, který je součástí správního spisu, přitom stavební úřad posunutí stavby plotu fakticky akceptoval (byl s ním srozuměn). Kontrolní protokol ze dne 4. 5. 2010 obsahuje seznam podkladů pro prohlídku, vyjádření žalobců a rovněž vyjádření stavebního úřadu, který konstatoval, že stavba byla chybně vytyčena a tím došlo ke změně vzdálenosti od hranic pozemku oproti územnímu rozhodnutí. Dle protokolu bylo provedeno zaměření stavby oproti jejímu oplocení a to zaneseno do výkresu skutečného provedení stavby. V protokolu je pak přeškrtnuta možnost upozornění stavebníka na zahájení řízení dle § 129 stavebního zákona; naopak je v něm zakroužkováno, že stavba i její užívání je v souladu s povolením stavebního úřadu. Dle žalobců jim tak vzniklo legitimní očekávání v akceptaci posunutí stavby oplocení a nezahájení řízení o odstranění stavby. Zároveň byli v dobré víře, že posunutí oplocení je drobnou odchylkou, která byla postupem při kontrolní prohlídce schválena analogicky podle § 121 stavebního zákona.
47. Ve vztahu k principu dobré víry a legitimního očekávání lze obecně předeslat, že tyto principy tvoří nezbytnou součást jednoho ze základních znaků právního státu – právní jistoty, a to jak z pohledu procesního postupu správního orgánu, tak i následně přijatého řešení. Podstatou uplatňování veřejné moci v demokratickém právním státě je princip dobré víry jednotlivce ve správnost aktů veřejné moci a ochrana dobré víry v nabytá práva konstituovaná akty veřejné moci, ať už v individuálním případě plynou přímo z normativního právního aktu nebo z aktu aplikace práva. Princip dobré víry působí bezprostředně v rovině subjektivního základního práva jako jeho ochrana, v rovině objektivní se pak projevuje jako princip presumpce správnosti aktu veřejné moci [obecně viz nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 10. 2003, sp. zn. IV. ÚS 150/01, ze dne 11. 5. 2005,

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

sp. zn. II. ÚS 487/03 nebo ze dne 16. 6. 2015, sp. zn. Pl. ÚS 12/14). Potřebu chránit legitimní očekávání a dobrou víru vzala za svou též judikatura Nejvyššího správního soudu. V rozsudku ze dne 12. 2. 2015, č. j. 2 As 241/2014 - 36, tento soud uvedl, že „(z)ásada ochrany dobré víry, jak ji vnímá ustanovení § 2 odst. 3 správního řádu, bezprostředně souvisí zejména se zásadou právní jistoty a se zásadou presumpce správnosti aktů veřejné správy.“

48. Veden těmito obecnými východisky dospěl i zdejší soud k závěru, že postup stavebního úřadu během kontrolní prohlídky v roce 2010 skutečně mohl u žalobců oprávněně vyvolat přesvědčení, že posunutí oplocení bylo zakresleno a schváleno, nebude tedy zahájeno řízení o odstranění stavby a věc je tak definitivně vyřízena způsobem vyhovujícím zájmům, které je povinen stavební úřad střežit.
49. Soud přitom připouští, že protokol o kontrole jakožto akt zachycující určitý postup správního orgánu zpravidla nemůže založit legitimní očekávání, že určité „sankční“ řízení nebude zahájeno. Protokol o kontrole je výsledkem kontrolního procesu, ve kterém jsou zaznamenány kontrolní zjištění. Jeho podstatou je primárně zaznamenání a sdělení stavu zjištěného kontrolou, je tedy především dokumentačním, informačním úkonem (srov. obdobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2016, č. j. 5 As 129/2016 - 40).
50. Postup stavebního úřadu v rámci kontrolní prohlídky v nyní projednávané věci, jak příhodně poukazovali žalobci, však zjevně překračoval povahu pouhého dokumentačního úkonu. Stavební úřad totiž nejen zdokumentoval stav na místě, ale provedl i zaměření oplocení a toto zanesl do výkresu skutečného provedení stavby. Zároveň výslovně uvedl, že stavba je v souladu s povolením stavebního úřadu. Jak nadto vyšlo najevo z podkladů provedených k důkazu při jednání soudu (výzva k účasti na kontrolní prohlídce ze dne 12. 4. 2010), předmětná prohlídka byla zaměřena právě a jen na chybné zaměření oplocení. Stavební úřad tedy posuzoval legalitu umístění přímo stavby oplocení a jen v souvislosti s ním konstatoval, že je stavba v souladu se stavebním povolením, a nebude proto zahájeno řízení o odstranění stavby. Tomuto závěru přitom fakticky odpovídal i následný postup stavebního úřadu, který přes vědomí nesouladu stavby oplocení s původním povolením ve věci nečinil žádné další kroky po dobu celých 8 let. Až v roce 2018 stavební úřad, v rozporu s ujištěním obsaženým v protokolu, překvapivě zahájil řízení o odstranění stavby.
51. Žalobci přitom mohli zcela oprávněně očekávat, že posunutí oplocení bylo stavebním úřadem schváleno. Přestože nelze přisvědčit argumentaci žalobců, že stavba plotu byla jako nepodstatná odchylka schválena přímo dle § 121 stavebního zákona, stavební úřad postupoval *de facto* stejným způsobem. Předmětné ustanovení ve znění účinném do 30. 6. 2010 (tj. v době vydání kontrolního protokolu) stanovilo, že „(s)tavebník předloží stavebnímu úřadu spolu s oznámením o užívání stavby podle § 120 odst. 1, popřípadě se žádostí o vydání kolaudačního souhlasu, dokumentaci skutečného provedení stavby, pokud při jejím provádění došlo k nepodstatným odchylkám oproti vydanému stavebnímu povolení, ohlášení stavebnímu úřadu nebo ověřené projektové dokumentaci. [...]“. Citované ustanovení dává stavebníkovi možnost v závislosti na povaze a rozsahu změny legalizovat nepodstatnou odchylku oproti vydanému stavebnímu povolení. Nepodstatné odchylky pak stavební úřad na základě jejich vyznačení v dokumentaci skutečného provedení stavby pouze neformálně vezme na vědomí, a tím je fakticky schválí.

52. Jakkoli je z právě uvedeného zřejmé, že předmětné ustanovení může být aplikováno před zkolaudováním stavby, resp. v souvislosti s ním (stavba rodinného domu byla přitom zkolaudována již v roce 1999), v rámci kontrolní prohlídky v roce 2010 postupoval stavební úřad do značné míry stejně, neboť posunutí oplocení rovněž zakreslil do předloženého výkresu zaměření skutečného provedení stavby. Pokud zároveň neshledal rozpor s vydaným povolením, zjevně považoval předmětnou odchylku za nepodstatnou.
53. V naznačené souvislosti pak není bez relevance ani vyjádření tehdejšího zástupce veřejné ochránkyně práv JUDr. S. K. ze dne 30. 7. 2019. Přestože z něj neplynou žádné konečné závěry stran legality stavby plotu (žalobcům bylo sděleno, že nebyly shledány důvody pro zahájení šetření v dané věci), i JUDr. K. ve svém sdělení jednoznačně vyzdvihl skutečnost, že posunutí stavby oplocení již bylo stavebním úřadem posuzováno; a podotkl, že s touto otázkou se budou muset správní orgány v řízení o odstranění stavby vypořádat.
54. Lze tedy dílčím způsobem uzavřít, že dřívější postup stavebního úřadu byl zcela jednoznačný, přičemž není zřejmé, proč nyní (po více než osmi letech) tyto závěry fakticky pominul a bez dalšího usiloval o odstranění stavby. Pokud byl totiž po tak dlouhou dobu a na základě veřejnoprávního aktu nastolen určitý stav, nelze jej nyní zvrátit pouhým odkazem na to, že závěr stavebního úřadu byl formálně nesprávný; aniž by bylo řádně zdůvodněno, že jde o natolik podstatnou odchylku, že nemohla být postupem při kontrolní prohlídce akceptována.
55. K tomu pak přistupují další podstatné okolnosti případu, na něž žalobci poukazovali. V první řadě samotná povaha předmětné stavby, kdy se jedná o nesprávné zaměření a posunutí pouze oplocení, svou hmotou tedy nikoli rozsáhlé stavby, u níž by bylo lze předpokládat významnější vliv na okolí. K posunutí stavby nadto došlo v rozsahu jen cca 1 m, a to na parcelu, kterou žalobci následně odkoupili. Stavba tak nyní nezasahuje na cizí pozemek, přičemž z posunutí oplocení o pouhý 1 m rovněž nelze dovozovat, že by v době povolení bývalo došlo k odlišnému posouzení stavby ve vztahu k sousednímu pozemku. Vedle toho samozřejmě platí, že byt žalobci neměli vydáno povolení pro umístění oplocení na pozemku pac. č. XA (tehdy XC), povolení pro stavbu rodinného domu, vč. oplocení, řádně získali. Také užívání stavby bylo stavebním úřadem povoleno za situace, kdy byla stavba plotu na pozemku pac. č. XA (tehdy XC) provedena. Oplocení přitom v místě stojí již více než dvacet let.
56. Rovněž z těchto důvodů vnímá soud – fakticky ve shodě se závěrem kontrolní prohlídky – posunutí oplocení spíše jako marginální odchylku od původního povolení ze strany žalobců. Z průběhu řízení ani nevyplývá, že by byla posunutím plotu dotčena práva jiných subjektů, jelikož dotčený pozemek žalobci odkoupili; žalovaný ostatně žádnou takovou okolnost ani netvrdí. Lpění na mechanickém dodržování právních předpisů jen z těchto důvodů (prakticky jen pro absenci povolení, kde by byl uveden i pozemek parc. č. XA) proto soud bez dalšího nepovažuje za přiměřené míře zásahu do vlastnických práv žalobců ve smyslu výše citovaného nálezu Ústavního soudu (měl-li by soud hodnotit jen tyto skutečnosti, dospěl by k závěru o nepřiměřenosti odstranění stavby).
57. Tuto otázku měl přitom komplexně posuzovat již žalovaný, který měl zohlednit i další okolnosti případu, zejména pak existenci případných veřejných zájmů, zde zvláště v podobě existence ÚSES P. Jinými slovy tedy soud nyní netvrdí, že stavba oplocení nemá být vůbec odstraněna, pouze dovozuje, že zde existují natolik závažné skutečnosti, jež vyžadují, aby byla náležitě posouzena přiměřenost tohoto úkonu, a plot nebyl odstraňován automaticky. Soud přitom nemůže danou otázku, zejména pokud jde o možný veřejný

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

zájem spojený s existencí biokoridoru a ÚSES, posuzovat jako první (tato otázka dosud nebyla v řízení řešena). Kromě toho při jednání vyvstaly pochybnosti o přesném vymezení celého koridoru a soud by tak v tomto směru musel vést rozsáhlé dokazování, kterým by zcela nahrazoval činnost správního orgánu.

58. Již jen na okraj pak soud k námitce žalovaného, že žalobci nepožádali o dodatečné povolení stavby, přestože byli na tuto možnost upozorněni, uvádí, že ani tato skutečnost nezbavuje správní orgány povinnosti posuzovat, jestli není odstranění stavby zjevně nepřiměřeným zásahem. Soud má navíc do určité míry pochopení pro to, že žalobci nepovažovali podání žádosti za smysluplné. Jakkoli totiž ze správního spisu nutně nevyplývá, že by řízení bylo vedeno účelově či šikanózně (viz též níže), soud s ohledem na shora uvedené zároveň rozumí pochybnostem žalobců o pravých důvodech zahájení řízení o odstranění stavby až po 8 letech; zvláště pokud to chronologicky navazovalo na spory spojené s aktivitou žalobců ohledně stavby skladové haly. Proto také nevnímá jako automaticky diskvalifikující, že žalobci nepodali žádost o dodatečné povolení stavby.
59. Celý tento žalobní bod (námitkový okruh) tak soud posoudil jako důvodný a napadené rozhodnutí zrušil. Pro pořádek se však zabýval i dalšími námitkami procesního charakteru, jež ovšem důvodnými neshledal.

VII.B K nedoručení oznámení o zahájení řízení a obsahu správního spisu

60. Co se týče námitky týkající se nedoručení oznámení o zahájení řízení žalobci a), neshledal ji soud jako důvodnou.
61. Ze správního spisu bylo zjištěno, že zásilka obsahující oznámení o zahájení řízení zasláná žalobci a) byla uložena dne 31. 10. 2018 u poskytovatele poštovních služeb, neboť žalobce nebyl při doručování zastížen (§ 23 odst. 1 správního řádu). Žalobce byl poučen, že si má zásilku vyzvednout ve lhůtě 10 dnů. Žalobce si ale zásilku ve stanovené lhůtě nevyzvedl, proto byla v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu doručena fikcí posledním dnem lhůty, tedy v pondělí 12. 11. 2018, neboť desátým dnem byla sobota. I pokud by zásilka nebyla doručena fikcí, žalobce se fakticky o zahájení řízení musel dozvědět nejpozději dne 2. 11. 2018, kdy udělil plnou moc své zástupkyni, aby jej zastupovala v řízení o odstranění stavby. Žalobce navíc nenamítal, že by s ním správní orgány nejednaly jako s účastníkem řízení.
62. Stejně tak není důvodná námitka žalobců, dle níž postupoval stavební úřad šikanózně, pokud neodložil termín ústního jednání ve věci. Nevyhovění žádosti žalobců o odložení ústního jednání nemělo vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť ústního jednání se účastnila právní zástupkyně žalobců a jejich práva tak byla dostatečně chráněna. Stavební úřad nebyl v tomto ohledu povinen žalobcům bez dalšího vyhovět. Ze samotného postupu stavebního úřadu nelze samo o sobě dovodit šikanózní jednání. Přesto si soud dovoluje podotknout, že správní orgán má kromě povinnosti vést správní řízení rychle a hospodárně také povinnost chránit oprávněné zájmy účastníků řízení a podle možností jim vycházet vstříc. Přesunutí ústního jednání o dva měsíce v případě, kdy stavba plotu byla realizována před více než 20 lety, tak nemohlo dle soudu způsobit zásadní průtahy v řízení. Jak ale bylo uvedeno, uvedená skutečnost neměla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Ostatně ani žalobci nenamítali, že by jim z důvodu nepřesunutí ústního jednání vznikla újma, např. v tom, že by nemohli uplatnit veškerá svá tvrzení a důkazy.
63. Žalobci dále namítali, že stavební úřad si kontrolní protokol sám neobstaral a při nahlédnutí do spisu dne 20. 2. 2019 bylo zjištěno, že ve správním spise naopak chybí

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

protokol o ústním jednání ze dne 13. 11. 2018. K tomu soud uvádí, že ve správním spise jsou uvedené podklady založeny. Protokol o ústním jednání se nachází na listu č. 21A a 21B, přičemž z kopie e-mailové zprávy ze dne 13. 11. 2018 založené na listu č. 21C vyplývá, že kopie protokolu o ústním jednání byla zaslána stavebním úřadem zástupkyni žalobců. Kopie protokolu o ústním jednání byla do spisu skutečně doložena i zástupkyní žalobců dne 27. 2. 2019, neboť ten měl při nahlížení ve správním spise chybět. Kontrolní protokol a kupní smlouva jsou potom založeny na listě č. 32 až 36 a byly doloženy zástupkyní žalobců. I v případě, že by v určité chvíli některé dokumenty ve spise chyběly, před vydáním prvostupňového rozhodnutí byli žalobci upozorněni na možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, mezi které byl zařazen i protokol z ústního jednání ze dne 13. 11. 2018 a kontrolní protokol ze dne 4. 5. 2010. Žalobci přitom svého práva prostřednictvím své zástupkyně využili. Z odůvodnění prvostupňového i napadeného rozhodnutí pak vyplývá, že správní orgány z těchto podkladů vycházely. Správní orgány shledaly, že kontrolní protokol není v dané věci relevantní. Stavební úřad jasně uvedl, že pokud jde o nepovolenou stavbu, nebo nepovolené stavební úpravy vyžadující předchozí opatření stavebního úřadu, je povinností stavebního úřadu zahájit řízení o odstranění stavby. Přestože má soud jiný náhled na význam kontrolního protokolu pro dané řízení (viz výše), v tomto ohledu neshledal žádnou procesní vadu, jež by měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

VII.C K podjatosti úředních osob

64. V poslední řadě se soud zabýval námitkou podjatosti úředních osob, p. C. a p. T., kterou žalobci uplatnili v rámci správního řízení i podané žaloby.
65. Vyloučení úředních osob upravuje § 14 odst. 1 správního řádu. Výkladem tohoto ustanovení se již opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud. Např. v rozsudku ze dne 26. 6. 2013, č. j. 1 Afs 7/2009 - 753, č. 2906/2013 Sb. NSS, vyjádřil právní názor, že při posouzení, zda konkrétní úřední osoba je či není podjatá, je nutno aplikovat následující třífázový algoritmus: *„Nejprve je třeba zjistit, zda existuje relevantní poměr úřední osoby k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům. Relevantnost poměru lze přitom odvozovat z řady skutečností, ať už předem daných – např. příbuzenský či profesní vztah k účastníkům (jejich zástupcům), či vzniklých až v průběhu správního řízení – např. přátelský či nepřátelský poměr úřední osoby vyplývající ze způsobu vedení řízení, z komunikace s účastníky (jejich zástupci), z komunikace úřední osoby s médii nebo zapříčiněný protiprávním jednáním úřední osoby (převzetí úplatku apod.). Následně je třeba zhodnotit, zda z takového poměru vyplývá zájem úřední osoby na výsledku řízení. Do třetice je nutné posoudit, zda tento zájem má takový charakter, že lze pro něj pochybovat o nepodjatosti příslušné úřední osoby.“*
66. Námitka podjatosti p. C. byla řešena usnesením ze dne 23. 11. 2018, č. j. P12 45874/2018 KTA, a námitka pana T. usnesením ze dne 28. 11. 2018, č. j. P12 47043/2018 OVY. V obou případech služebně nadřízená osoba neshledala pochybnost o nepodjatosti uvedených úředních osob. Žalobci se přitom proti těmto usnesením neodvolali. Stavební úřad následně v prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že neshledal důvody, pro něž by bylo třeba pochybovat o nepodjatosti úředních osob. Žalovaný ve vztahu k p. C. uvedl, že ten již není zaměstnancem správního orgánu. V případě p. T. odkázal na zmíněné usnesení a ztotožnil se se závěry stavebního úřadu.
67. V prvé řadě, v případě pana T. nelze z pouhé podřízenosti p. C. dovozovat pochybnosti o jeho nepodjatosti. Žalobci neuvedli žádné konkrétní a relevantní tvrzení, které by vedlo k pochybnostem o jeho nepodjatosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

68. Pokud jde o Ing. C., musí soud nejprve podotknout, že tvrzení žalovaného, dle něhož již p. C. není zaměstnancem stavebního úřadu, není ve vztahu k námitce podjatosti případné. Ing. C. se jako úřední osoba podílel na řízení o odstranění stavby plotu a prvostupňové rozhodnutí podepsal. V době vydání prvostupňového rozhodnutí tak byl úřední osobou, která se bezprostředně podílela na jeho vydání. Soud však i přes to neshledal, že by správní orgány námitku podjatosti vůči oběma zmíněným úředním osobám vyhodnotily nesprávně.
69. V postupu stavebního úřadu, zaznamenaném ve správním spise, soud nespatřuje žádné zásadní nesrovnalosti svědčící o šikaně či zjevné svévoli úředních osob, nevhodnou komunikaci s žalobci či jiné problematické aspekty, které by relevantně vedly k pochybnosti o nepodjatosti úředních osob. Ostatně i soud dovodil, že stavba oplocení byla z formálního hlediska jednoznačně umístěna bez náležitého povolení (resp. v rozporu s ním). Zahájení řízení o odstranění stavby, byť po nestandardní době 8 let od projednávání této otázky, proto nutně nelze vyložit jako projev negativního vztahu úředních osob k žalobcům.
70. Ani z protokolu o svědecké výpovědi p. C. v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 4, sp. zn. 16 C 113/2016, potažmo z jeho vyjádření jménem stavebního úřadu do daného civilního řízení, jež soud provedl k důkazu, nelze shledat dostatečně silné důvody k pochybám o nepodjatosti úředních osob. Při výpovědi, která byla učiněna v rámci soudního řízení týkajícího se řízení o ochraně osobnosti [žalobkyně b) zde žalovala fyzické osoby, které měly zveřejnit v radničním periodiku informaci, že rodinný dům žalobců byl postaven v rozporu s územním plánem v biokoridoru], Ing. C. sice vyjadřoval svůj názor na věc, přičemž mimo jiné uvedl, že stavba plotu nebyla povolena, to ale ještě samo o sobě neznačí, že by měl nepřítelný vztah k žalobcům či projednávané věci a zároveň i zájem na výsledku řízení. Ze svědecké výpovědi nevyplývá nepřátelský vztah vůči žalobcům, ale pouze právní náhled p. C. na věc. Jakkoli je otázkou, jestli by měl být předmětem svědecké výpovědi (tedy výpovědi o tom, co svědek vnímal svými smysly) právní názor na to, zda byl rodinný dům včetně oplocení povolenou stavbou a zda byl v souladu s platnou územně plánovací dokumentací, takový názor jakožto úřední osoba podílející se na výkonu pravomocí stavebního úřadu mít mohl. Na tom nemění nic skutečnost, že tento názor mohl být mylný. Soud proto neshledal existenci již prvního kritéria pro shledání pochybností o nepodjatosti úřední osoby, a to relevantní poměr úřední osoby k věci, či k účastníkům řízení, byť připouští, že subjektivním pochybnostem žalobců v tomto směru do jisté míry rozumí.
71. Skutečnost, že soud neshledal tyto procesní námitky jako důvodné, však nic nemění na jeho závěrech učiněných ve vztahu k vlastní podstatě věci, tj. zákonnosti odstranění stavby.

VIII. Závěr a náklady řízení

72. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti shledal Městský soud v Praze žalobu důvodnou. Napadené rozhodnutí proto podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost zrušil a věc v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému vrátil k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný právním názorem soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
73. To znamená, že žalovaný v souladu s výše předestřeným výkladem soudu zohlední veškeré okolnosti případu, vypořádá se s tím, jestli je přes závěry dřívější kontrolní prohlídky, povahu stavby, míru porušení stavebního povolení atd. za dané situace přiměřeně rozhodnout o odstranění stavby. Přiměřeností odstranění stavby se přitom bude zabývat i

z pohledu ochrany veřejných zájmů a vypořádá se s existencí ÚSES P. a tím, zda a případně v jaké míře stavba plotu do zájmů chráněných tímto opatřením zasahuje, a to i v kontextu vyjádření projektantky ÚSES z roku 2010.

74. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. V řízení úspěšní žalobci mají právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které v první řadě spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 8 000 Kč (2 x 3 000 Kč za žalobu a 2x 1000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku, s nímž byli žalobci úspěšní).
75. Náklady dále – a v návaznosti na jejich vyčíslení ze strany zástupkyně žalobců – spočívají v odměně za 5 úkonů právní služby [§ 11 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tj. převzetí zastoupení a písemné podání k soudu – žaloba, dvě doplnění žaloby a účast na jednání soudu, jež trvalo méně než dvě hodiny] a jeden půl úkon [§ 11 odst. 2 písm. a), odst. 3 vyhlášky – návrh na přiznání odkladného účinku] v částce 3 100 Kč, resp. 1 550 Kč, celkem 17 050 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.]. K tomu se pak přidává náhrada hotových výdajů za dohromady 6 úkonů v částce 300 Kč za jeden úkon, celkem 1 800 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Zástupkyně žalobců osvědčila, že je plátcem DPH, a proto se částka odměny dále zvyšuje o hodnotu příslušné sazby (3 959 Kč).
76. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobcům k rukám jejich zástupkyně celkem 30 809 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. února 2022

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Mgr. Aleš Sabol v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.